

UPUTSTVO ZA KORIŠĆENJE PROGRAMSKOG SEGMENTA

KASA U MALOPRODAJI

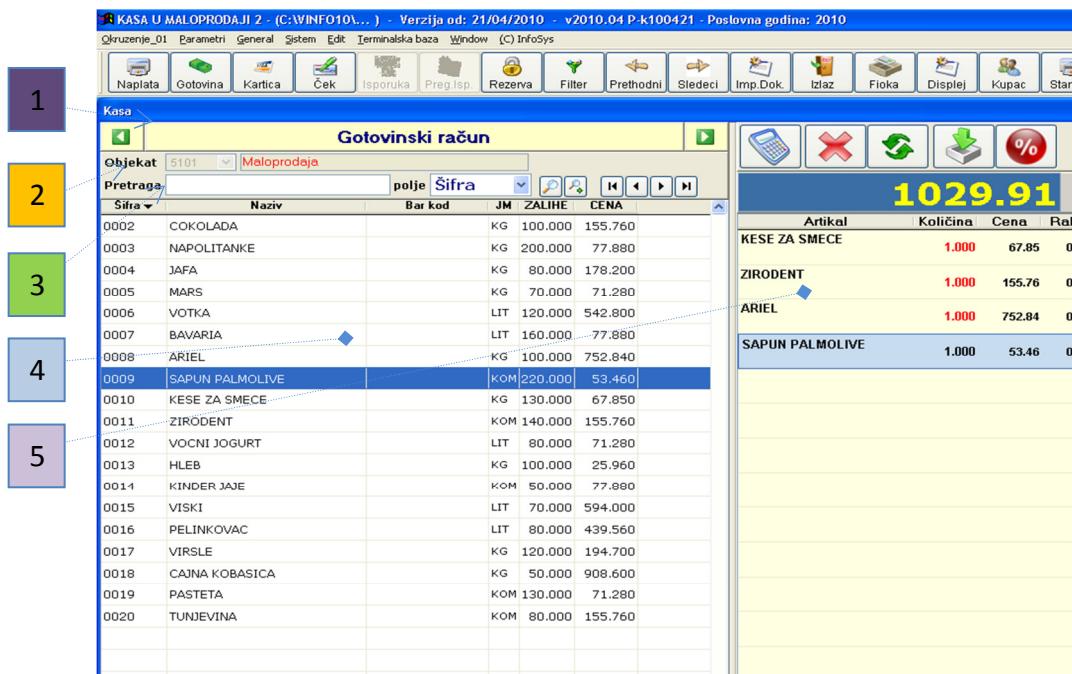
KASA U MALOPRODAJI

Programski segment kasa u maloprodaji namenjen je za evidentiranje prodaje u maloprodajnim objektima. Korisničko okruženje prilagođeno je intezivnoj prodaji uz mogućnost korišćenja bar kod čitača i data terminala za jednostavniji unos artikala. Program *kasa_mpr* radi u komunikaciji sa fiskalnim printerom GALEB FP 550, a preko komunikacionog programa "METALINK" firme "METADATA". U zavisnosti od potrebe korisnika ovaj programski segment dostupan je na tržistu u sledećim verzijama:

1. *KASA_MPR*- u okviru poslovnog sistema koji sadrži robno knjigovodstvo i maloprodaju
2. *KASA_LITE*- minimalna verzija za izdavanje gotovinskih računa
3. *KASA_MPR_PAKET*-samostalna instalacija(dislokacija), paket čini *kasa_mpr, rob_ui, mpr*
4. *KASA_REST*-kasa u restoranu u okviru poslovnog sistema koji sadrži robno/materijalno knjigovodstvo i normative
5. *KASA_REST_PAKET*-kasa u restoranu, samostalna instalacija(dislokacija), paket čini: *kasa_rest, mat, norm, fin k/d.*

Program nudi mogućnost automatskog knjiženja u robnu evidenciju tako da se mogu znati zalihe artikala i u momentu prodaje na kasi. Postoji i više izveštaja o prodaji: po artiklima, po periodima, po operaterima....Program prikazuje I detaljan pregled pazaara po danima, smenama I operaterima. U zavisnosti od načina interakcije sa korisnikom, prodaja se može definisati na više načina: standardan način(podaci se unose preko tastature I miša), restoranski način(postojanje lokacija I operatera), touch screen(podaci se unose preko ekrana osjetljivog na dodir)

SADRŽAJ STANDARDNOG EKRANA

Sadržaj standardnog ekrana čine određeni elementi:

- 1 "linija naslova dokumenta"-prikazuje naslov dokumenta prema izabranom tipu dokumenta
- 2 "polje" objekat"-prikazuje šifre objekata iz kojih se obavlja prodaja
- 3 polje,,pretraga"-prikazuje podatke za pretagu(šifra, naziv,barcod)
- 4 "tabela šifarnika artikala" -prikazuje šifarnik artikala
- 5 "tabela odabralih artikala"-prikazuje tabelu artikla odabralih za prodaju

PODEŠAVANJE ELEMENATA STANDARNOG EKRANA

1 LINIJA NASLOVA DOKUMENTA- prikazuje naslov dokumenta prema izabranom tipu dokumenta. Tipovi dokumenta definišu se kroz šifarnik tipova dokumenata. Opcija šifarnici/podešavanja/tipovi dokumenata.

2 POLJE OBJEKAT- Prodaja artikala se može vršiti iz više objekata na istom prodajnom mestu. Pri tome objekti mogu biti trgovачke robe, gotovih proizvoda, usluga, komisioni itd. Polje objekat određuje se u zavisnosti od toga da li se prodaja obavlja iz jednog ili više objekata.

Prodaja artikala se obavlja iz jednog objekta- način podešavanja je sledeći:/održavanje/ parametri/ izbor objekta- upisati šifru osnovnog objekta iz kog se obavlja prodaja.

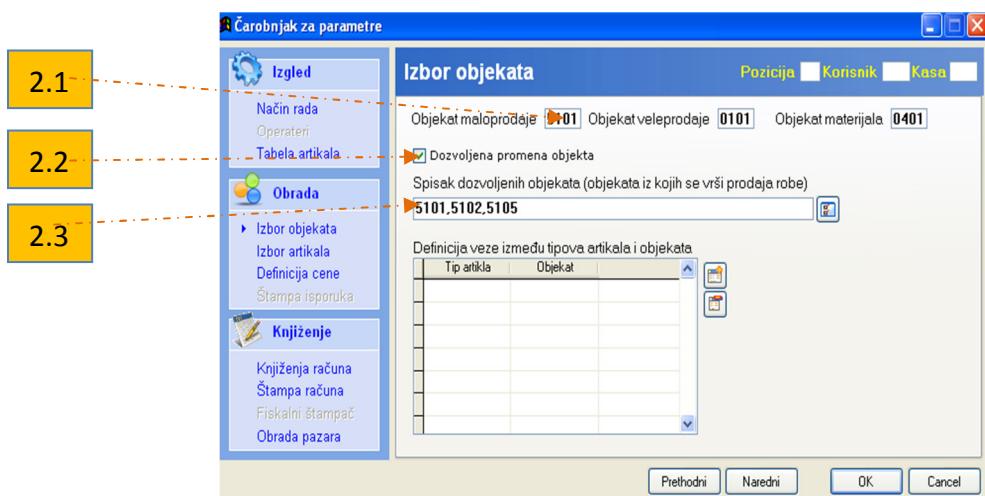
Prodaja artikala se obavlja iz više objekta. Postoje dva načina podešavanja u zavisnosti od toga da li se jedan isti artikal uvek prodaje iz istog objekta ili ne.

Ako se jedan isti artikal može prodavati iz različitih objekata, onda se pre izbora artikla mora izabrati objekat. Objekat se bira iz padajućeg menija na standardom ekranu:

2.1 održavanje / parametri/ izbor objekta-/upisati šifru osnovnog objekta iz kog se obavlja prodaja.

2.2 spisak dozvoljenih objekata-aktivirati padajući meni i upisati šifre za sve objekte iz kojih se obavlja prodaja.

2.3- dozvoljena promena objekta-aktivirati parametar .

Drugi način podešavanja – preko „tipa“ artikla koji je vezan za odgovarajući objekat.

-šifarnici/artikli/tipovi artikala- svakom artiklu koji ne pripada osnovnom objektu dodeliti „tip“(dvocifren broj)

-šifarnici/artikli/ce洛vit šifarnik artikala- za svaki artikal u kolonu “tip” upisati oznaku “tip-a” definisanog u šifarniku tipova

-održavanje/parametri/izbor objekta-popuniti tabelu sa spiskom definisanih tipova i objekata slike

Ovakav način podešavanja polja objekat podrazumeva da se prilikom odabira artikala za prodaju **ne mora** birati iz padajućeg menija objekat iz koga se prodaje artikal. Program preko unapred definisanog “tipa-a” pravilno vrši odabir artikala za prodaju iz pripadajućih objekata.

3

PRETRAGA ARTIKALA

Pretragu artikala u programu kasa moguće je definisati na više načina:

- I. Pretraga pomoću tastera strelica na tastaturi- ukoliko je artikal vidljiv na ekranu moguće je odabrati ga uz pomoć tastera strelica na tastaturi.
- II. Pretraga filtiranjem podataka- aktivira se pristikom na taster F1. Na ponuđenom dijalogu unosi se podatak o nazivu artikla, pri čemu će program u tabeli artikala prikazati samo artikle koji u svom nazivu sadrže uneti podatak.
- III. Pretraga tasterom F5- aktiviranjem tastera F5 na ponuđenom dijalogu unosi se podatak, program prikazuje prvi artikal koji u prikazanim poljima sadrži uneti podatak. Tasterom F6 pozicionira se na sledeći artikal koji zadovoljava uslov
- IV. Inkrementalno pretraživanje- kod inkrementalnog pretraživanja kucamo početni deo polja koji pretražujemo. Kucanjem znakova(znak po znak...) sužava se spisak artikala koji ima odgovarajući početni deo.Na taj način se postepeno približavamo traženom artiklu.

U toku samog rada na kasi moguće je promeniti unapred definisan način inkrementalnog pretraživanja klikom miša na naslov kolone ili prečicama sa tastaturi; CTRL+S za prvu kolonu, CTRL+N za drugu kolonu, CTRL+O za treću kolonu.Ovi načini pretrage se mogu kombinovati.

Pretragu je moguće započeti filtriranjem, a onda među filtriranim podacima pretraživati inkrementalno po nekom polju ili tasterom F5.

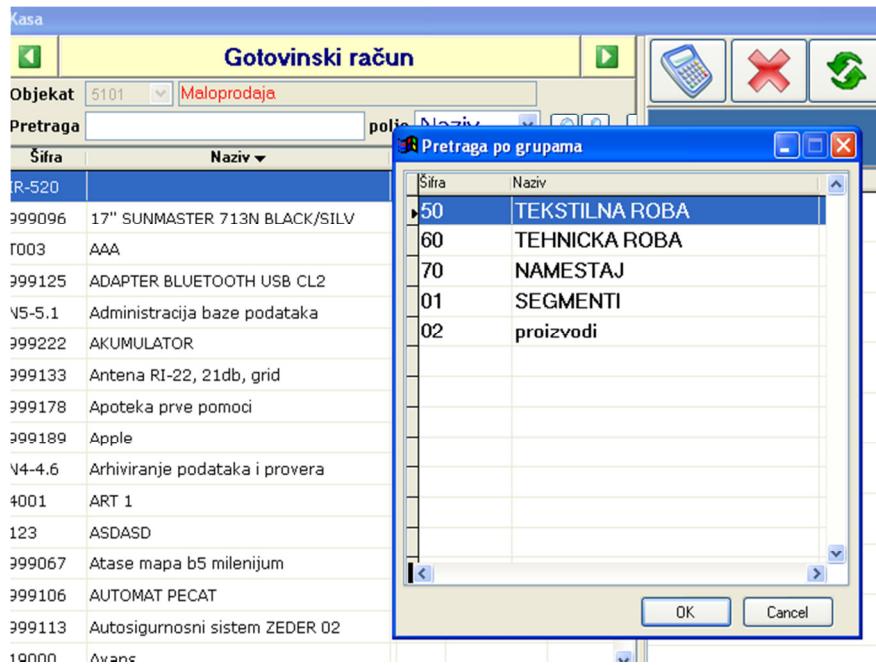
4 TABELA ŠIFARNIKA ARTIKALA

Na standardnom ekranu u programu kasa nudi se prikaz tabele artikla koji sadrži sve artikle iz šifarnika artikala. Ukoliko korisnik nema potrebu da uvek na kasi prikazuje sve artikle iz šifarnika na raspolaganju je više mogućnosti prikaza, zavisno od načina definisanja tabele šifarnika artikla.

1. održavanje/parametri/tabela artikala/- na liniji brzih tastera prikaži tipove artikala. Ovakav način podešavanja prikazuje definisane tipove artikala u tabeli artikal kao posebne ikonice u donjem delu ekrana.

Kasa Operater: Opštii Korisnik Smena: 1 Lokacija: STO 1			
Gotovinski račun			
Objekat	5401	Restoran	
Pretraga		polje	Šifra
Šifra	Naziv	JM	ZALIHE
101000	HLEB BELI "PEKARA ZIVKOVIC"	KOM	
101001	HLEB BELI T-500 500G KOSJERIC	KOM	
101002	HLEB RAZANI 400G KOSJERIC	KOM	
101003	HLEB CRNI SA MEKINJAMA 500G SO	KOM	
101004	HLEB STARII	KOM	
101005	HLEB DANEX T-500 0.500G	KOM	
101006	DOMACA POGACA SA MEKINJAMA SOK	KOM	
106048	KECAP BLAGI 470G PODRAVKA	KOM	
106049	KECAP LJUTI 470G PODRAVKA	KOM	
106050	KECAP ljuti 500gr.DIJAMANT	KOM	
106051	KECAP ljuti 1000gr.DIJAMANT	KOM	
131001	VINO kupinovo 0.7L.ZUPA	KOM	
131002	VINO vranac (pov) 0.5L.PRESID.	KOM	
131003	VRH.VINO KRSTAC 0.75 13.JUL	KOM	
131005	VINO CHARDONNAY 0.75 13.JUL	KOM	
131006	WISKI 40% 0.5L PRINCIPAL	KOM	

2. Ukoliko su u šifarniku artikala definisane grupe artikala, u programu kasa na standardnom ekranu moguće je tasterom F3 odabratkoj grupa artikala će se prikazati na ekranu

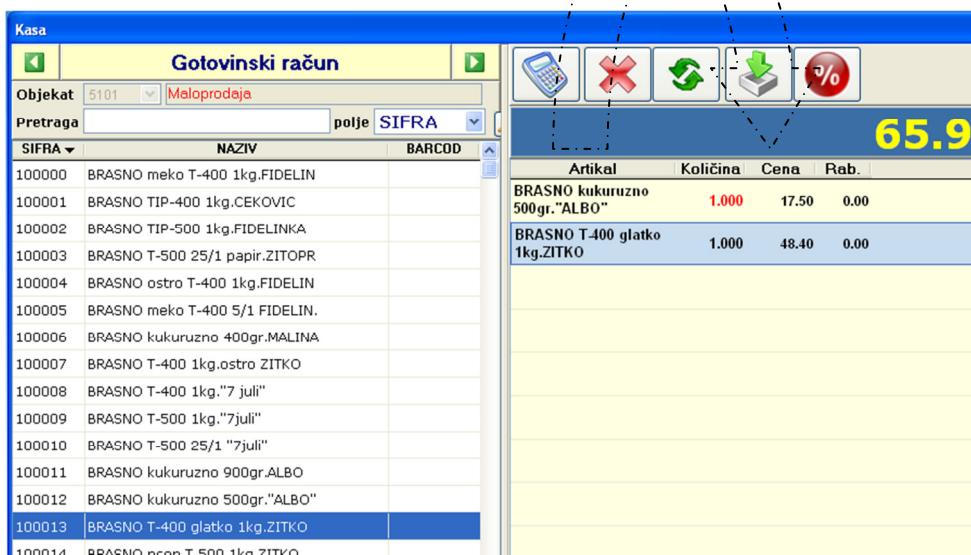

3. održavanje/parametri/tabela artikala/tipovi artikala koji se mogu prodavati/upisati sve tipove čiji artikli treba da se pojave u tabeli artikala. Ovakav način podešavanja nalazi primenu u slučaju kada se na prodajnom mestu ne želi prikaz svih artikala već samo onih koji se tiču prodajnog mesta.

5

TABELA ODABRANIH ARTIKALA

Sa desne strane ekrana se nalazi tabela u kojoj su prikazani artikli koji su izabrani za prodaju. U ovoj tabeli se uvek nalazi opis artikla, količina, cena i rabat. Širina kolona se može podešiti povlačenjem linije mišem između kolona. Ukoliko neku kolonu ne želimo prikazati jednostavno se širina smanji do kraja, program će zapamtiti širine kolona. Moguće je promeniti i širine tabele povlačenjem mišem trake između tabela.

IZBOR ARTIKALA

Nakon definisanja načina pretrage vrši se izbor artikala za prodaju. Prilikom izbora artikala definišu se tasteri kojima će se vršiti izbor artikala kao i način unosa podataka o artiklima koji se prodaju (količina, cena, rabat).

Tasteri kojima se može vršiti izbor artikal su "**ENTER ili STRELICA U DESNO**". Kojim od njih će se koristiti moguće je unapred definisati parametra u programu na sledeći način: održavanje/parametri/način rada/način unosa podataka/ iz padajućeg menija odabrat jedan od ponuđenih tastera. Startovanjem izabranog tastera artikal će biti odabran za prodaju, prebačen na desnu stranu ekranu, sa količinom 1 i odgovarajućom cenom.

Inače, ukoliko korisnik ima potrebu da u momentu odabira artikala za prodaju, unosi količinu ili menja cenu pojaviće se dijalog za unos ovih podataka. Prikaz dijaloga se podešava parametrom:/održavanje/parametri/ prikaz dijaloga za promenu količine.

*Unos prodaje sa količinom različitom od 1 je moguće uraditi na još jedan način koji je sličan postupku unosa na fiskalnoj kasi. Pre izbora artikla se otkuca količina, zatim pritisne taster *, i onda vrši izbor artikla na prethodno opisani način.*

IZMENA PODATAKA O ODABRANIM ARTIKLIMA

Izmena podataka o artiklima izabranim za prodaju (tabela sa desne strane ekrana) vrši se odabirom nekog od ponuđenih tastera sa

Izborom prvog tastera (ima izgled digitrona) za odabran artikal pojaviće se dijalog za izmenu količine, cene i rabata.

Izborom drugog tastera vrši se brisanje odabranog artikla u tabeli artikala za prodaju.

Izborom trećeg tastera vrši se brisanje svih artikla u tabeli artikala za prodaju. Za brisanje celog računa može se koristiti i taster F7.

Izborom četvrtog tastera (uvoz računa) vrši se ponovno aktiviranje stavki izabranog računa.

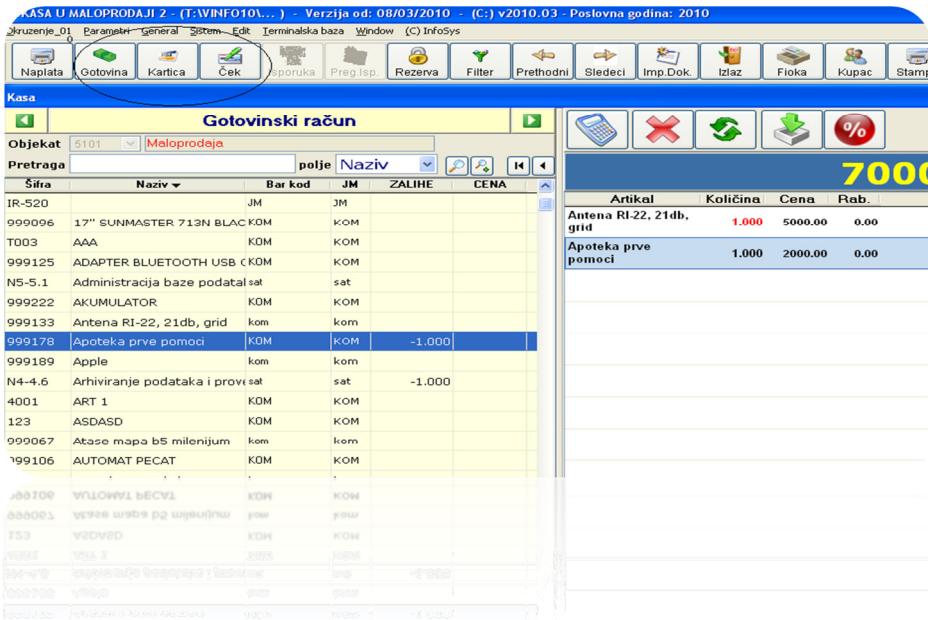

Izborom petog tastera možemo svim odabranim artiklima dodeliti određeni procenat rabata.

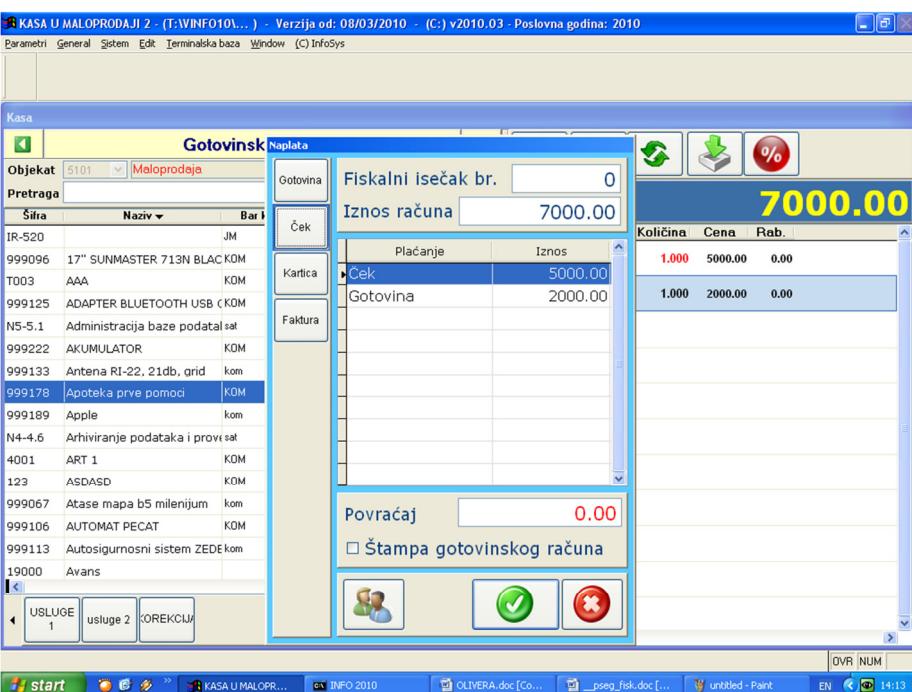
NAPLATA RAČUNA

Naplata se vrši nakon odabira svih artikala koji se prodaju. Naplata računa se može izvršiti na više načina .

1.Iznos računa plaća se jednim načinom plaćanja- aktivirati odgovarjuću ikonicu sa toolbar-a za taj način plaćanja (gotovina, ček i kartica)

2.iZNOS RAČUNA SE PLAĆA KOMBINACIJOM RAZLIČITIH NAČINA PLAĆANJA- aktivirati ikonicu naplata sa toolbar-a.Na ponuđenom dijalogu uneti iznose po svakom načinu plaćanja.

Na dijalu za naplatu moguće je pogledati ukupan iznos za naplatu, kao i podatak o povraćaju- kusuru. Iznad tabele u kojoj su prikazani načini plaćanja sa iznosima je i podatak o ukupnom iznosu za naplatu, kao i polje u kome se unosi broj fiskalnog isečka. Ispod tabele je iznos koji je potrebno vratiti kupcu kusur, povraćaj. Na ovom dijalu moguće je uključiti i štampu gotovinskog računa na običnom papiru. Na dijalu se nalaze i taster za izbor kupca.

Aktiviranje tastera potvrda račun će biti odštampan na fiskalnom uređaju i istovremeno u programu evidentiran kao račun. Opcijom Kasa-gotovinski račun u svakom momentu može se imati uvid o svim računima koji su kreirani iz programa kasa.

Gotovinski račun prikazuje podatke o iznosu gotovinskog računa, datumu i vremenu kreiranja gotovinskog računa, artiklima, načinu plaćanja itd. Ukoliko iz nekog razloga(npr. nestanak struje) račun nije odštampan na fiskalnom uređaju na samom računu biće ispisana poruka upozorenja "račun nije štampan na fiskalnom uređaju"

Napomena: Podatak o tome da li je fiskalni racun odstampan ili ne u zaglavlju gotovinskih racuna, nije pouzdan, jer se bazira na informaciji koju Infosys program dobija od fiskalnog stampaca koja ne mora da dodje u očekivano vreme i tada program smatra da racun nije odstampan a u stvarnosti jeste. Situacije u kojima se ovo desava su najčešće kada se menja traka u stampacu, kada je stampac bio isključen iz napajanja i uopšte kada je stampac bio zauzet.

Pored predhodno opisanog načina kreiranja gotovinskog računa koji je prilagođen radu kasira, gotovinski račun se može direktno uneti kroz opciju [kasa/gotovinski računi], i to na standardan način unosom prvo zaglavlja dokumenta pa zatim i stavki . Ovako kreiran dokument se može poslati na fiskalni uređaj.

NALOG ZA ISPRAVKU – KREIRANJE U PROGRAMU

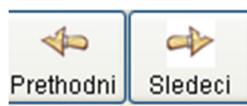
Artikli u fiskalizovanom računu se ne mogu menjati. Ukoliko je iz nekog razloga potrebno izvršiti ispravku računa koji je već odštampan na fiskalanom uređaju neophodno je popuniti nalog za ispravku, "NI OBRAZAC" kako je zakonski propisano.

U zavisnosti od toga da li se nalog za ispravku odnosi na jedan ili više artikla postoji više mogućnosti za njegovo kreiranje u programu.

1. Ako se radi nalog za ispravku za manji broj artikla postupak je sledeći:

- u tabeli artikla odabratи artikal za koji se radi nalog za ispravku
- artikal selektovati u tabelu artikla za prodaju, desna strana ekrana
- na liniji naslova dokumenta odabratи tip dokumenta- povraćaj robe
- aktivirati taster naplata- na ponudjenom dijalogu upisati broj NI obrasca

2. Ukoliko se nalog za ispravku odnosi na sve stavke nekog računa moguće je aktiviranje računa uraditi na dva načina.

Aktiviranjem ikonice sa toolbar- prethodni

Aktiviranjem opcije UVOZ

Obe ove opcije aktiviraju račun sa svim stawkama i prikazuju ga u tabeli odabranih artikla, desna strana ekrana. Kada je račun aktiviran postupak za kreiranje naloga za ispravku je sledeći:

"liniji naslova dokumenta" odabratи tip placanja" povracaj robe"

"naplata"- aktivirati taster naplata sa toolbar-a ili taster F2

Na ponuđenom dijalogu upisati broj NI obrasca.

Ovim postupkom u programu kasa- gotovinski racun formiraće se dokument koji sadrži zaglavje sa upisanim brojem NI obrasca kao i stavke za koje je urađen nalog za ispravku. Ovako obrađen dokument automatski se knjiži u robno knjigovodstvo.

SPECIFIKACIJA PAZARA

Na kraju radnog dana potrebno je startovati ovu opciju pre nego sto se izvuče dnevni izveštaj da bi se specifikacija pazara uporedila sa presekom stanja. Ukoliko se specifikacija pazara i presek stanja iz printerja poklapaju možemo završiti radni dan i izvući dnevni izveštaj. Specifikaciju pazara i presek stanja iz printerja možemo upoređivati i tokom radnog dana kao i kada zaključavamo smenu. Specifikacija pazara je izveštaj koji se dobija opcijom: kasa/specifikacija pazara i pruža sledeće podatke;

- Broj prvog i poslednjeg računa tekućeg dana

- Ukupan broj računa i broj stavki računa

- Sumu pazara

- Podatke o povraćaju robe

- Rekapitulacija poreza po tarifama

- Rekapitulacija poreza po tipu dokumenta

- Rekapitulacija po načinu plaćanja

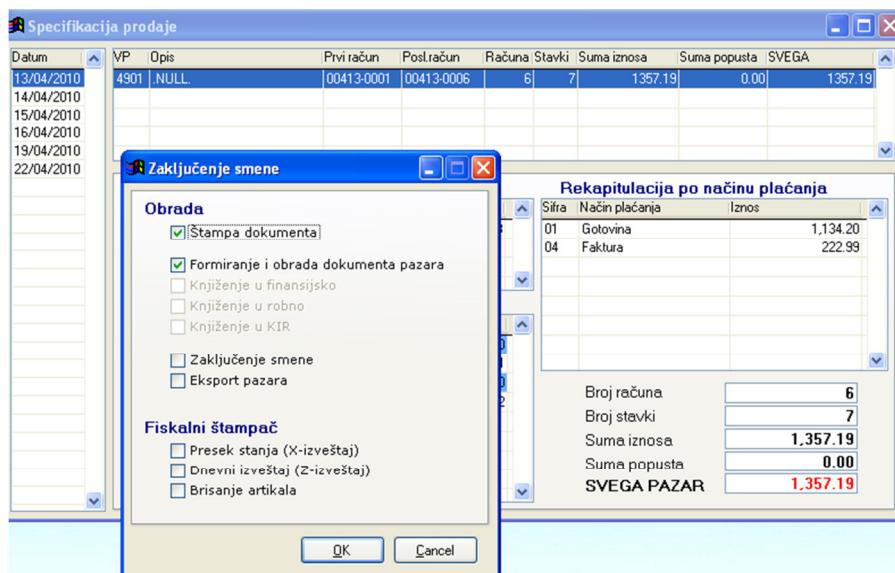
The screenshot shows the 'KASA U MALOPRODAJI 2' application window. The main title bar reads 'KASA U MALOPRODAJI 2 - (P:VINFO10...) - Verzija od: 14/04/2010 - (C:) v2010.04 - Poslovna godina: 2010'. Below the title bar is a menu bar with items: Okruženje_02, Parametri, General, Sistem, Edk, Terminalska baza, Window, (C) InfoSys. A toolbar below the menu contains icons for Obrada, Stampaj, Zatvori, Krediti, Fakture, Operater, and Izlaz. The main content area is titled 'Specifikacija prodaje'. It contains several tables and summary boxes. One table shows a breakdown of taxes (Rekapitulacija poreza) with entries like 'E - 8.00%' and amounts '701.41' and '51.96'. Another table shows payment methods (Rekapitulacija po načinu plaćanja) with entries like 'Gotovina' and amounts '158.34' and '100.00'. A third table shows document types (Rekapitulacija poreza po vrsti dokumenta) with entries like 'Fakture' and amounts '64.67' and '4.79'. At the bottom of the window is a summary box for '01: Prodavnica, Uzice' with fields for address ('Glavna ulica bb, 099/99-999, ŽR: 99999-999-9'), VAT number ('Vlasnik licence: PREZENTACIJA'), and note ('Program InfoSys se ne sme koristiti za evidentiranje i praćenje nelegalnog prometa dobara i usluga'). The status bar at the bottom of the screen shows standard Windows icons for Start, Taskbar, and system status.

PAZAR STRUKTURA

“PAZAR STRUKTURA” je dokument koji se može automatski kreirati iz specifikacije pazar ili se može popuniti ručno na osnovu specifikacije pazar. Ovim dokumentom se može obuhvatiti celokupan dnevni pazar iz svih objekata iz kojih je obavljena prodaja, kao i specifikacija prodaje po načinima plaćanja.

Formiranje dokumenta “PAZAR STRUKTURA” iz specifikacije pazar

Kasa/ specifikacija pazar/okruženje/obrada

Ovim postupkom kreira se i obrađuje (knjiži) dokument Pazar struktura.

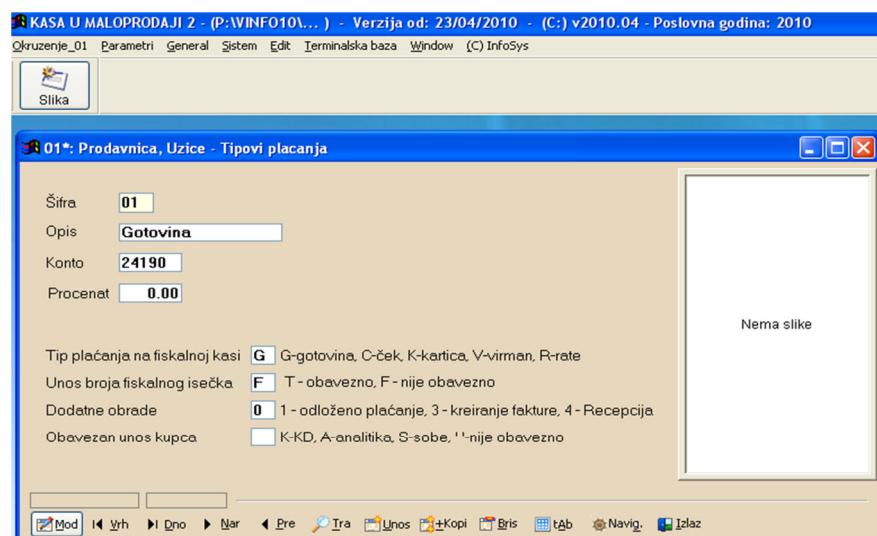
TIPOVI DOKUMENATA

Pored gotovinskih računa koji se najčešće kreiraju u programu Kasa u maloprodaji moguće je definisati i kreirati i sledeće tipove dokumenata: faktura, avansni račun, predračun, otpremnica, popis. Definisani tipovi dokumenata iz šifarnika tipova ispisuju se na standardnom ekranu u programu kasa na „liniji naslova dokumenta“. Za svaki od definisanih tipova dokumenata na raspolaganju su parametri čijim se podešavanjem utiče na automatske obrade definisanog tipa dokumenta. Podešavanje parametara ovih dokumenata se vrši u šifarniku tipova dokumenta. [Sifarnici/Podesavanje/Tipovi dokumenata].

NAČINI PLAĆANJA

Šifarnik načina plaćanja namenjen je definisanju “načina plaćanja” (gotovina, ček, kartica, faktura), koji se obavljaju kroz program kasa. Podešavanje parametara za svaki od definisanih načini plaćanja vrši se kroz šifarnik načina plaćanja. Opcija šifarnici/načini plaćanja..

OSTALE PROGRAMSKE OPCIJE/MOGUĆNOSTI

IMPORT DOKUMENTA-KREIRANJE NOVOG DOKUMENTA NA OSNOVU POSTOJEĆIH

Import dokumenta je opcija koja daje mogućnost da se na osnovu više međusobno povezanih dokumenata (otpremnica, avansni račun, predračun) formira "novi dokument" i izvrši njegova obrada kroz program kasa. Opcija se aktivira tasterom "IMPORT" sa toolbar-a, pri čemu se iz spiska ponuđenih dokumenata selektuju oni od kojih se želi formirati „novi dokument“. Stavke selektovanih dokumenata prikazuje se u tabeli odabralih artika za prodaju. Aktiviranjem tastera NAPLATA formira se "novi dokument" i ujedno štampa i fiskalni isečak. U momentu kreiranja "novog dokumenta" svi dokumenti na osnovu kojih je kreiran novi se automatski storniraju.

REZERVACIJA ARTIKLA

Rezervacija artikla je opcija kojom se roba rezerviše za kasniju prodaju, pri čemu se adekvatno smanjuju raspoložive zalihe. U tom slučaju se, prilikom realizacije isporuke, bira odgovarajuća rezervacija artikala i prevodi u prodaju. Opcija se aktivira tasterom "REZERVA" sa toolbar-a

ŠTAMPA RAČUNA –IZBOR KUPCA

Opcija se aktivira sa toolbar-a pritiskom na taster "kupac" i daje mogućnost unosa šifre kupcu ukoliko je neophodno u toku ili nakon naplate računa odštampati gotovinski račun ili fakturu.

CENOVNIK USLUGA

Opcija je namenjena formiranju cenovnika usluga koje se naplaćuju preko kase. Cenovnik usluga se može definisati kao fiksni iznos ili kao procent na ukupan iznos računa.

ŠTAMPA KUPONA

Nakon štampe fiskalnog računa na fiskalnom uredjaju program nudi mogućnost štampe "kupona". Sadržaj teksta koji će ispisivati na "kuponu" definiše se na sledeći način: Kasa/Fiskalni stampac/Komande fiskalnog stampaca- upisati uslov pod kojim će tekst štampati. U polju Tekst unosi se sadržaj teksta koji će se stampati. Polje tekst je 'Memo' polje , otvara kombinacijom tastera Ctrl+Pagedown.

POZDRAVNA PORUKA –pričaz na displeju fiskalanog uređaja

Pozdravna poruka je tekst čiji se sadržaj ispisuje na displeju fiskalnog uredjaja. Sadržaj teksta definiše se u programu na sledeći način: [Kasa->Fiskalni stampac->Komande fiskalnog stampaca]. Tekst poruke koja će se prikazati na displeju upisati u polje vrednost komande

"PRVA LINIJA DISPLEJA" i "DRUGA LINIJA DISPLEJA". Kada se želi prikazati taj tekst u programu kasa potrebno je aktivirati taster HOME ili taster "displej" sa toolbar-a.

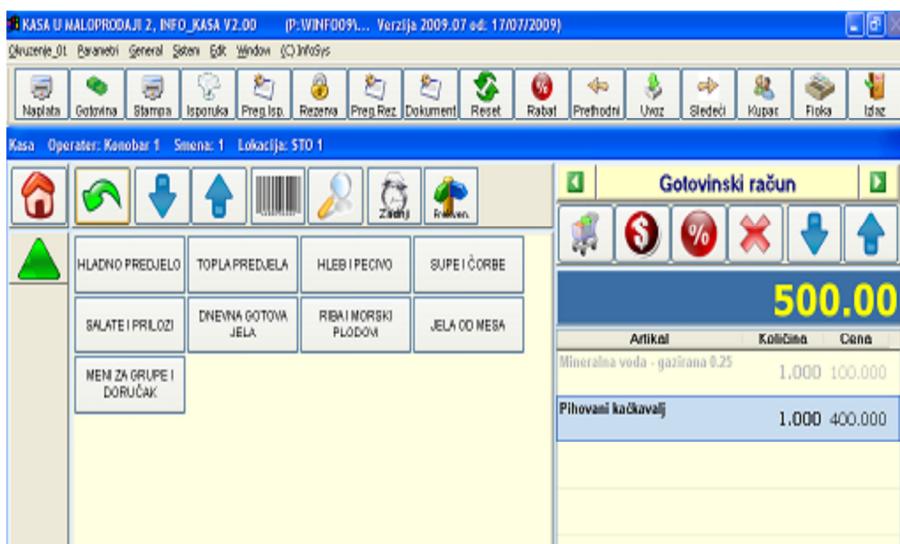
UNOS POPISA

Opcija je namenja za kreiranje popisne liste iz programa kasa. Postupak kreiranja popisne liste je sledeći:

- artikle koji se popisuju selektovati u tabelu odabralih artikala(desna strana ekrana)
- na liniji naslova dokumenta odabrat tip dokumenta "POPIS"
- aktivirati ikonicu "naplata"sa toolbar-a ili taster F2
- na ponuđenom dijalogu uneti šifru objekta za koji se radi popis, datum popisa i redni broj popisne liste.

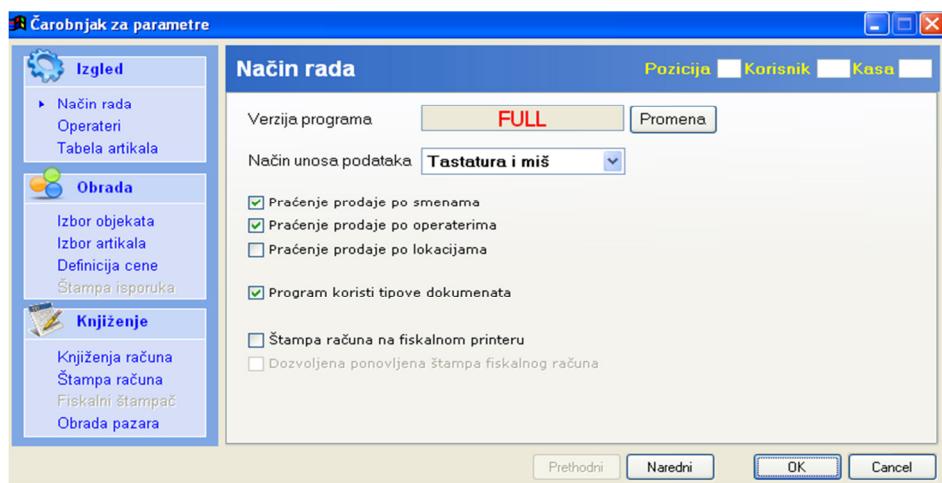
Rad u touch-screen režimu

Touch screen režim rada podrazumeava rad preko ekrana osetljivog na dodir, bez upotrebe tastature u mišu. Izgled standardnog ekrana u ovom režimu se menja u smislu prikaza tabele artikala i načina izbora artikala. Artikli su u ovom režimu rada prikazani u vidu grupa i podgrupa artikala pa se izborom najpre grupe a onda i podgrupe u nekoliko koraka sužava šifarnik artikala kako bi se došlo do željenog artikla. Sva funkcionalnost i način rada programa je kao i u standardnom režimu.

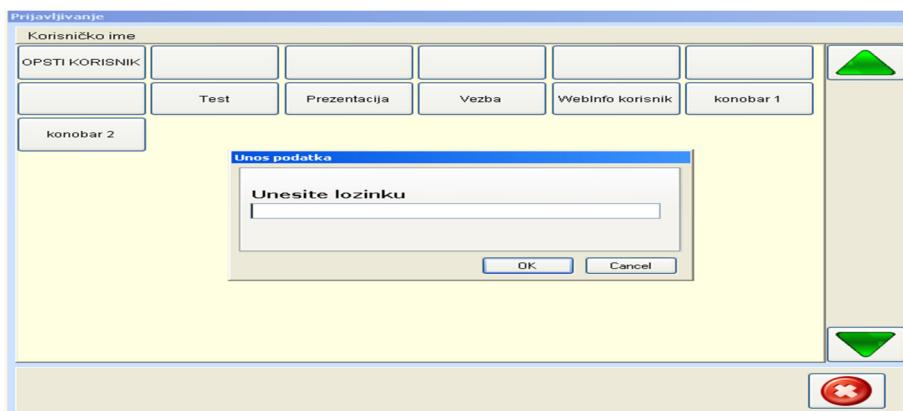
PRAĆENJE PRODAJE PO OPERATERIMA, SMENAMA, LOKACIJAMA, PREGLED ISPORUKA

U programu kasa_mpr postoji mogućnosti praćenja prodaje po: operaterima, smenama, lokacijama, kao i evidentiranje i pregled isporuka. U zavisnosti od potrebe korisnika navedeni načini praćenja prodaje mogu se definisati kao samostalni ili istovremeno kao kombinacija različitih načina. Željena funkcionalnost postiže se podešavanjem parametara opcija/parametri/način rada.

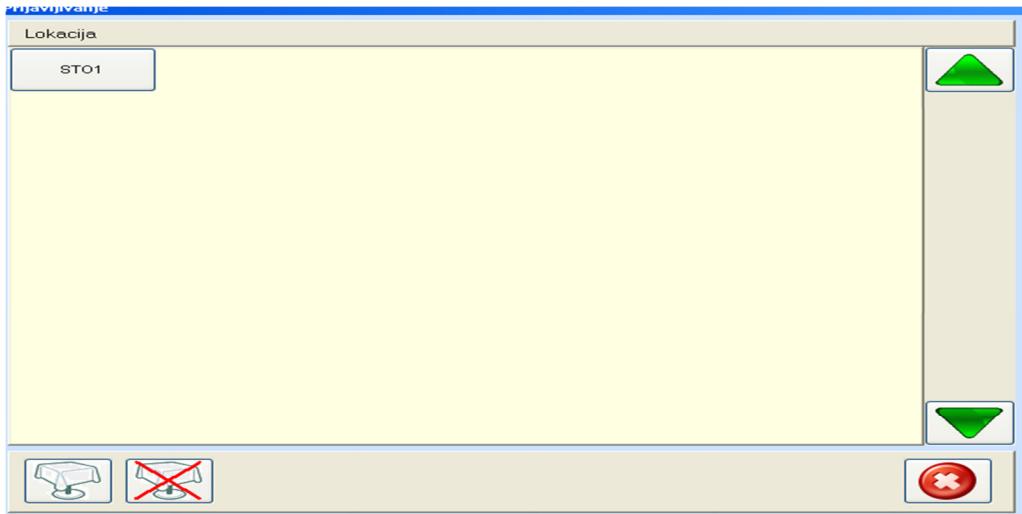

Praćenje prodaje po smenama- aktiviranjem parametra program nudi dijalog za izbor smene.

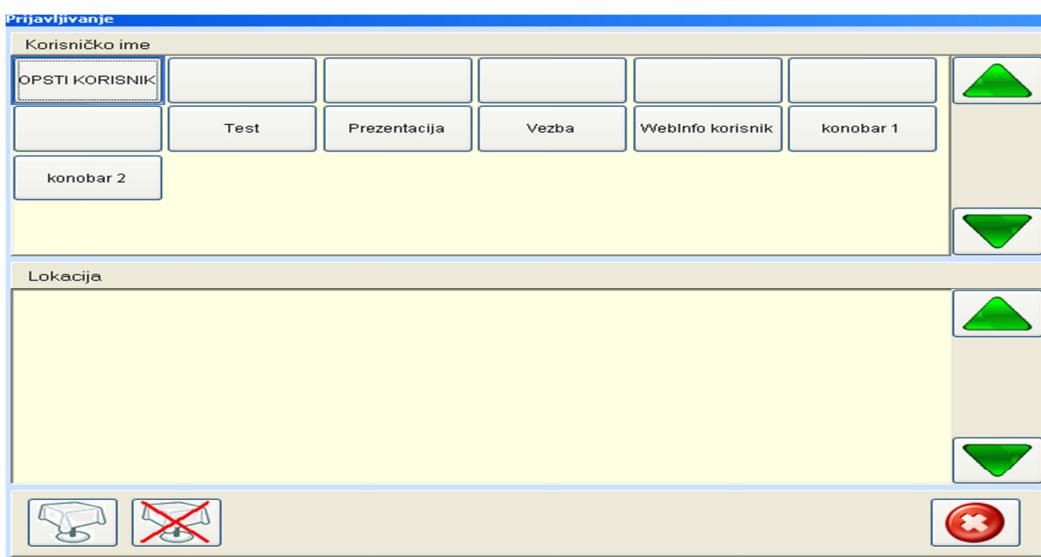
Praćenje prodaje po operaterima-aktiviranjem parametra pre neko što se pristupi standarnom ekranu za rad na kasi, program nudi dijalog za unos lozinke operatera.

Praćenje prodaje po lokacija-aktiviranje parametra daje mogućnost definisanja lokacija prilikom praćenja prodaje npr: stolovi u okviru restorana, nezatvorenih računi u trgovinskim objektima. Ukoliko kupac duže boravi u prodajnom objektu i uzima articlje više puta, a račun se zaključuje na kraju.Najbolje je otvoriti račun koji se može dopunjivati sve do njegovog zaključenja. U međuvremenu se mogu raditi prodaje za druge kupce na isti način.

Ukoliko su istovremeno aktivna oba parametra (praćenje prodaje po operaterima i praćenje prodaje po lokacija) na ponuđenom dijalogu operater unosi svoju lozinku i istovremeno definiše lokaciju.

Ukoliko postoji potreba da se isporuke prebace sa jednog na drugog operatera (presek smena), to se može uraditi tako što se u pregledu isporuka izvrši željeno prebacivanje.

PRACENJE PRODAJE PO KODOVIMA ARTIKLA

Postoji mogućnost da se prodaja i ostale promene prate po kombinacijama nekih karakteristika za svaki artikal. Ove kombinacije moraju unapred biti definisane u tabeli koju zovemo kodovi artikala. Na primer svaki artikal može biti u više boja i veličina. Boja i veličina su u tom slučaju osobine koje se mogu pratiti. Ovih karakteristika može biti najviše 3. Svakoj kombinaciji se dodeljuje kod, koji je najčešće bar kod oznaka. Ovaj kod bi se evidentirao na svakoj stavci prometa. Boja i veličina se mogu upisati u kolone C1, C2 u tabeli kodova artikala. U tom slučaju se u parametrima (opcija Servis / Parametri / Parametri) za parametar "PROMPT" za opciju "KODMAT" postavlja značenje za osobine, kao na primer:

C1="Boja"

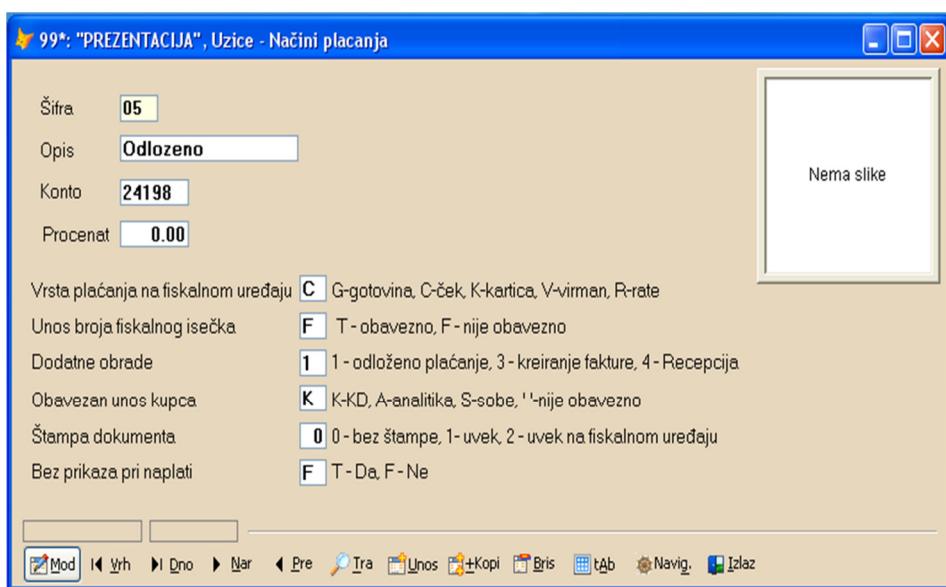
C2="Velicina"

Pored ovoga se globalni parametar (Opcija Servis / Parametri / Globalni parametri) „Ključno polje“ postavlja na „KOD“.

Prodaja robe na odloženo plaćanje, administrativne zabrane, rate

U programu Kasa u maloprodaji moguće je evidentirati i prodaju robe koja će biti plaćena nekim vidom odloženog plaćanja (rate, čekovi, administrativne zabrane). Podešavanja za ovakav način prodaje vrše se preko šifranika načina plaćanja ili kombinacijom podešavanja šifranika načina plaćanja i šifranika tipova dokumenata. Podešavanja preko šifarnika načina plaćanja vrše se ukoliko nema potrebe za definisanjem stope uvećanja računa koja zavisi od broja meseci otplate. U suprotnom se podešavanja vrše kombinacijom kroz šifranik tipova dokumenata i načina plaćanja.

Šifarnik načini plaćanja- podešavanja

U šifarniku načina plaćanja je potrebno je popuniti sledeća polja:

- **šifra**- upisati šifru , broj, kao oznaku za način plaćanja
- **opis**- upisati slovima "odloženo"
- **konto**- upisati konto na koji će se prilikom formiranja pazara knjižiti iznos po odloženom načinu plaćanja
- **vrsta plaćanja na fiskalnom uređaju** - upisati "C"- ček
- **unos broja fiskalnog isečka**- upisati "T" ukoliko se prilikom naplate na računu želi upisati broj fiskalnog isečka na računu, upisati "F" ukoliko se prilikom naplate ne želi upisati broj fiskalnog isečka na računu.
- **dodatne obrade**-upisati "1"- odloženo plaćanje
- **obavezan unos kupca**- upisati "K"- ukoliko je šifra kupca upisana u širanik kupaca i dobavljača. Upisati "A" ukoliko je šifra kupca upisana u šifarnik analitika (subanalitički)
- **štampa dokumenta**- upisati "0"- ako se prilikom naplate ne želi stampati račun, upisati "1" ako se prilikom naplate uvek štampa račun, upistai "2" ako se prilikom naplate račun štampa na fiskalnom uređaju

- **bez prikaza pri naplati** - upisati "T"- ukoliko se prilikom naplate ne želi prikaz načina plaćanja na dijalogu. Upisati "F"- ukoliko se prilikom naplate želi prikaz načina plaćanja na dijalogu.

Šifarnik tipova dokumenata- podešavanja

Ova podešavanja se moraju koristiti ukoliko se pri odloženom plaćanju obračunava i kamata (odnosno uvećanje računa). Novi tip dokumenta je potrebno podesiti tako što se u polje Obavezan unos broja rata unese T ako se obračunava uvećanje računa, a u polje Procenat uvećanja računa po rati uneti stopu u %. Kada se ovako podesi dokument program će uvek pitati za broj rata i potom izračunati ratu po formuli:

$$\text{rata_kredita} = (((1+\text{stopa})^{\text{br_rata}} * \text{stopa}) / (((1+\text{stopa})^{\text{br_rata}}) - 1)) * \text{iznos_kredita}$$

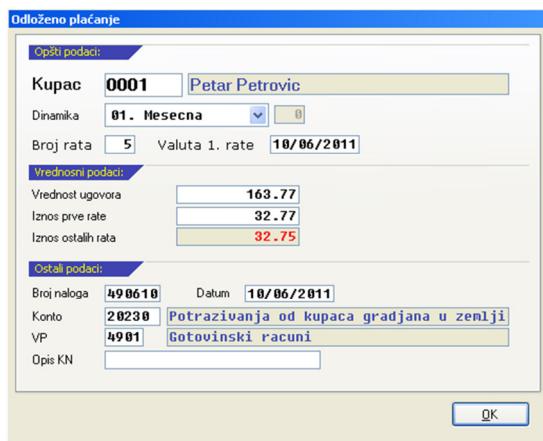
Ovde je moguće definisati i tekst ugovora koji bi se štampao pri izboru ovog tipa dokumenta.

Izrada računa

Kada se odaberu artikli za prodaju potrebno je odabrati i tip dokumenta kojim je definisana prodaja na rate. Zatim izabrati opciju naplata računa i tada je potrebno uneti broj rata ukoliko je tipom dokumenta definisano da se račun uvećava. Program će na osnovu formule izračunati procenat uvećanja i prikazati uvećani iznos računa. Na dijalogu za izbor načina plaćanja je potrebno odabrati kako se račun plaća. Ovde se bira način plaćanja definisan za plaćanje na rate. Nije obavezno da ceo iznos računa bude plaćen na rate. Moguće je i

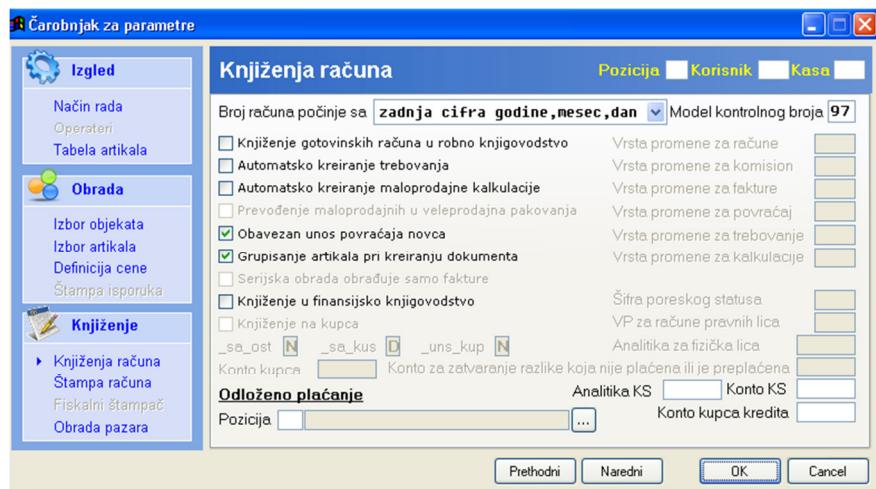
kombinovati načine plaćanja s tim što će program samo deo iznosa upisan u odloženo plaćanje podeliti na rate.

Posle izbora načina plaćanja pojavljuje se dijalog za unos podataka o ratama. Unose se kupac, datum prve rate, iznos prve i ostalih rata.

Ovde je moguće definisati i tekst ugovora koji bi se štampao pri izboru ovog tipa dokumenta.

Podešavanje parametara knjiženja se vrši u parametrima kase Održavanje/Parametri) tako što se podese konto za knjiženje rata i konto i analitika za kontra stav. Moguće je evidenciju rata voditi i na drugoj poziciji tako što bi se na ovom mestu unela pozicija na kojoj se vodi ovakva evidencija.

Obrada

Na kraju dana prodaja na odloženo plaćanje odlazi u pazar strukturu i zajedno sa ostalim pazarom se knjiži po pravilima definisanim u vrsti promene. U ovom momentu bi se proknjižio i zbirni iznos zaduženja firme ako je tako definisano.

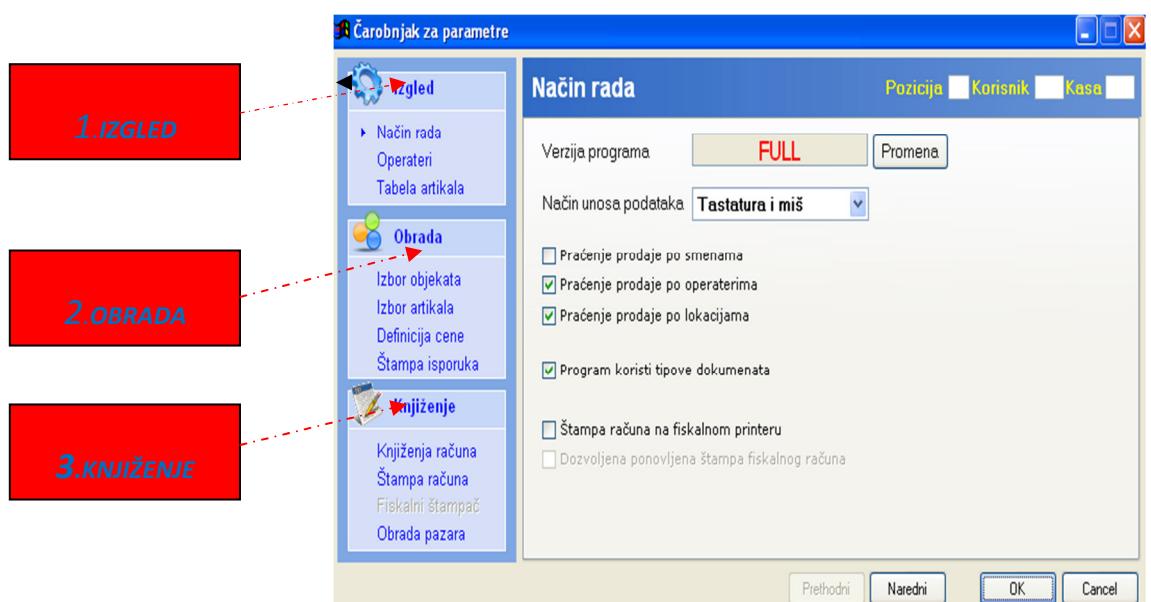
Izveštaji i unos uplate

Stanja kupaca se mogu kasnije pratiti na standardnim finansijskim karticama i to se mogu pratiti i subanalitike po valuti plaćanja i analitike po ukupnim iznosima, ukoliko je tako podešeno u programu.

Uplate kupaca se unose sa izvoda a kasnije se mogu proknjižiti i uplate po subanalitikama kada kupac dostavi spisak obustavljenih rata.

Podešavanje parametara programa

Parametri su svrstani u nekoliko grupa. Svaka grupa parametara se podešava određenim dijalogom. Na svakom dijalu se podešavaju vrednosti parametara u skladu sa željenom funkcionalnošću. Kretanje kroz parametarski sistem je kretanje među pomenutim dijaložima(dugme „naredni”, „prethodni“) Da bi se postigla željena funkcionalnost programa, neophodno je proći kroz svaki dijalog i izvršiti parametarsku postavku.

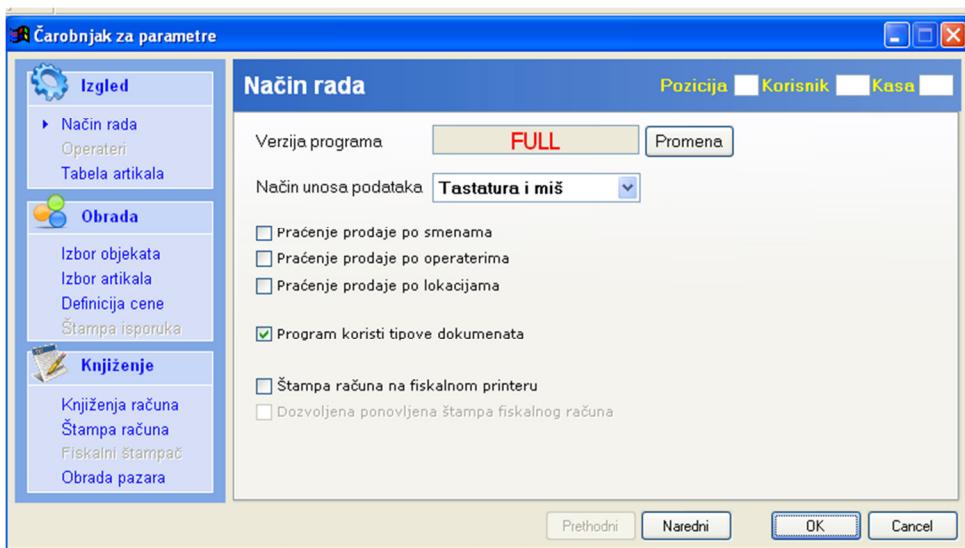

Parametri se sastoje od tri osnovne grupe:

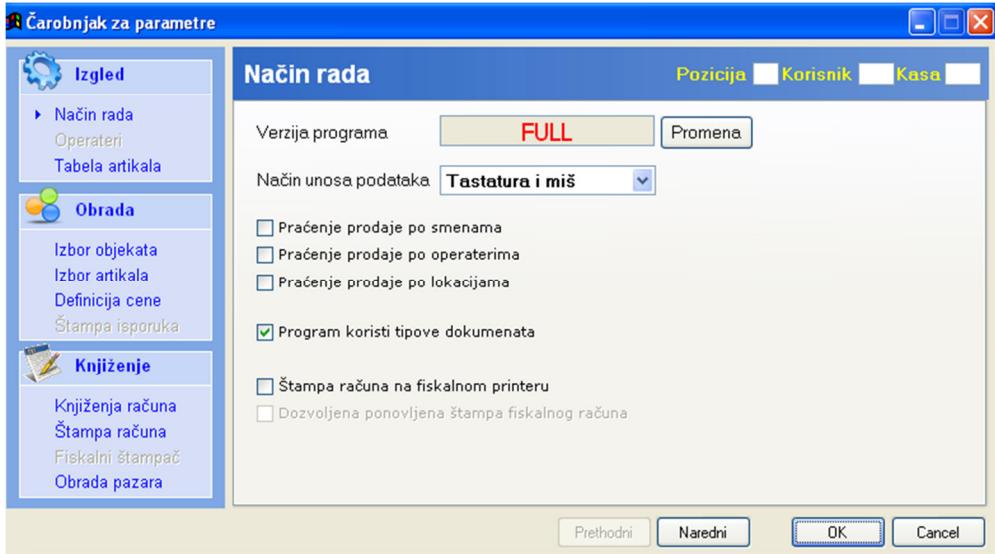
- 1 . GRUPA IZGLED
- 2 .GRUPA OBRADA
- 3 .GRUPA KNJIŽENJE

GRUPA IZGED-SADRŽI PARAMETRE KOJIMA SE DEFINIŠE:

1. *način rada*
2. *operatori*
3. *tabela artikala.*

NAČIN RADA

Verzija programa – LITE ili FULL-zavisno od licencnih prava korisnika

Način unosa podataka – iz padajućeg menija nude se dva načina unosa:

-Tastatura i miš- standardan način unosa podataka preko tastature i miša

-touch screen- izabratи u slučaju postojanja ekrana osetljivog na dodir, unos podataka se vrši bez upotrebe tastature miša.

Praćenje prodaje po smenama – aktiviranje parametra daje mogućnost definisanja rada po smenama pri čemu operater "otvara" i "zatvora" smenu. Korisno je ukoliko su potrebni izveštaji po periodima koji nisu datumski ili vremenski određeni.

Praćene prodaje po operaterima – aktiviranjem parametra svaki operater mora imati definisanu lozinku i korisničko ime s kojim se prijavljuje u program.

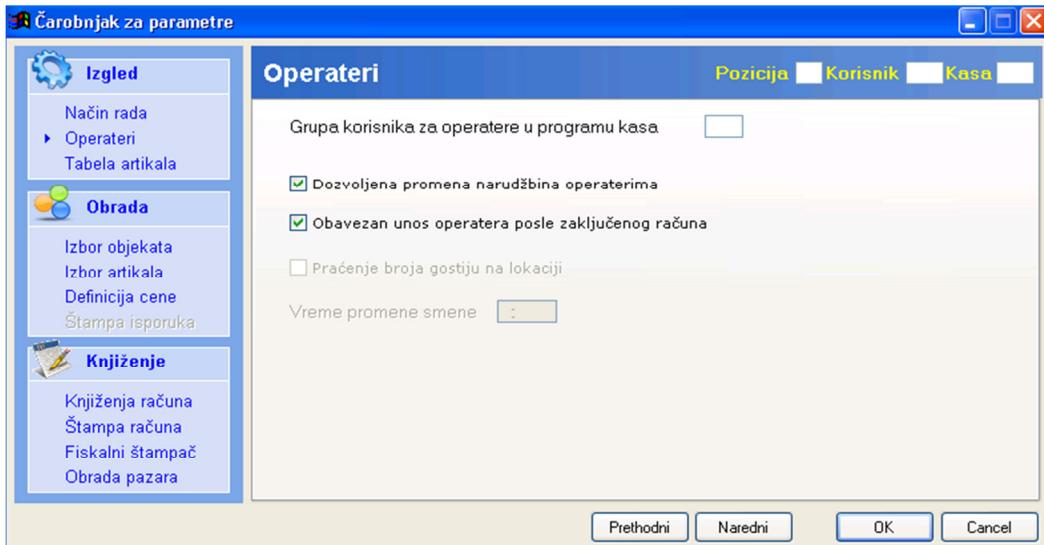
Praćenje prodaje po lokacijama – aktiviranje parametra daje mogućnost evidencije i praćenja računa pre njihovog konačnog zatvaranja kao i praćenje evidencija narudžbina u restoranima.

Program koristi tipove dokumenta – aktiviranjem parametra program koristi tipove dokumenata definisane kroz šifarnik tipova dokumenata.

Štampa računa na fiskalnom printeru – aktiviranjem parametra računi se automatski šalju komunikacionom programu za rad sa fiskalnim uređajem.

Dozvoljena ponovljena štampa fiskalnog računa – aktiviranje parametra daje mogućnost naknadnog slanja podataka o računu komunikacionom programu za rad sa fiskalnim uređajem.

OPERATERI

Grupa korisnika za operatere u programu kasa – uneti oznaku grupe korisnika koji mogu raditi u programu kasa. Ukoliko je prazno svi korisnici program mogu raditi prodaju.

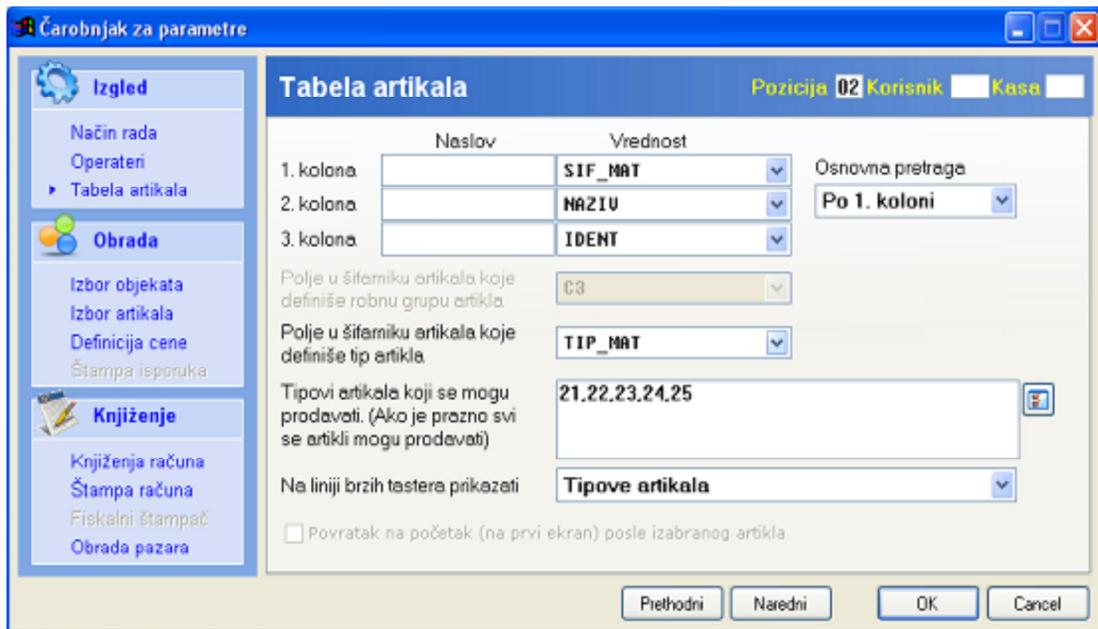
Dovoljena promena narudžbina operaterima – aktiviranje parametra daje mogućnost operaterima da nakon unosa mogu menjati sadržaj isporuke na lokacije (ugostiteljski objekti) ili stavke nezavorenih računa (trgovinski objekti).

Obavezan unos operatera posle zaključenog računa – aktiviranje parametra zahteva prijavu operatara za rad unošenjem korisničkog imena i lozinke .

Praćenje broja gostiju na lokaciji – aktiviranje parametra nalazi primenu ukoliko su kroz program definisane lokacije.

Vreme promene smene – Defniše se vreme nakon koga se menja smena.

TABELA ARTIKLA

1. - 3. kolona – Definišu podatke i naslove u prve tri kolone tabele artikala

Osnovna pretraga – definiše polje po kom će se podrazumevano vršiti pretraga.

Polje u šifarniku artikala koje definiše grupu artikala – koristi se samo u touch screen režimu i unosi se polje u kom su upisani podaci o grupi artikala.

Polje u šifarniku artikala koje definiše tip artikla – iz padajućeg menija odabrati polje po kom će se filtrirati artikli za prikaz.

Tipovi artikala koji se mogu prodavati – oznaće tipova artikala koji su definisani kroz šifarnik tipova

Na liniji brzih tastera prikaži – aktiviranjem parametra definisani tipovi artikala se prikazuju na liniji brzih tastera u vidu posebnih ikonica u tabeli artikala.

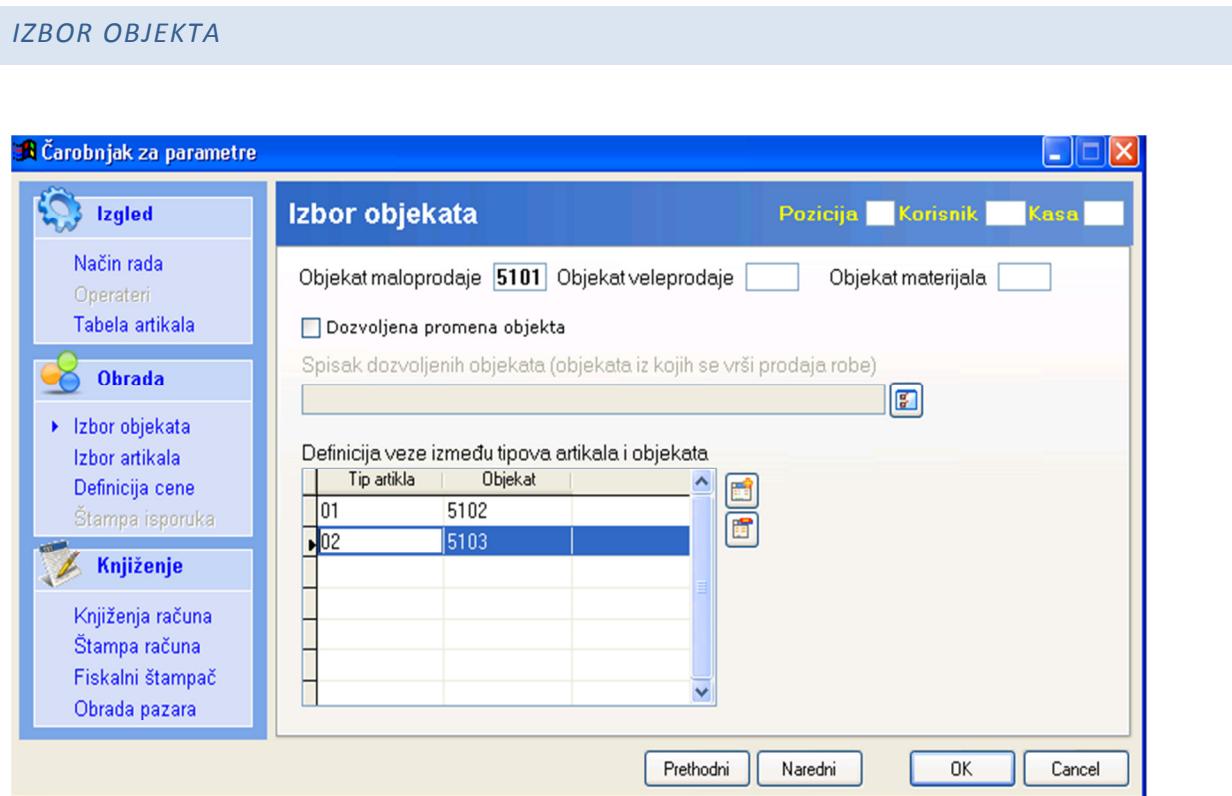
GRUPA OBRADA - SADRŽI PARMETRE KOJIMA SE DEFINIŠE:

1. izbor objekta

2. izbor artikla

3. definicija cene

4. štampa isporuke

Objekat maloprodaje – unosi se podatak o šifri maloprodajnog objekta iz kog se obavlja prodaja

Objekat veleprodaje – unosi se podatak o šifri veleprodajog objekta iz kog se obavlja prodaja..

Objekat materijala – unosi se podatak o šifri objekta materijala ako se prilikom prodaje artikala radi automatsko generisanje trebovanja.

Dozvoljena promena objekta – aktiviranje parametra daje mogućnost izbora objekta putem padajućeg menija na standardnom ekranu u programu kasa.

Spisak dozvoljenih objekata - unose se šifre za sve objekte iz kojih se obavlja prodaja

Definicija veza između tipova artikala i objekata – uneti u tabelu spisak definisanih tipova i objekata

IZBOR ARTIKALA

Tasteri na tastaturi za izbor artikala – iz padajućeg menija odabratи taster na tastaturi kojim će se vršiti izbor artikla. Može biti ENTER ili KURSOR UDESNO.

Maska barkoda elektronske vage – unosi se format barcode elektronske vage. Barcode elektronske vage je skup brojeva koji sadrži: početni broj vage, oznaka za šifru, oznaka za količinu, kontrolni broj.

Kontrola zaliha – aktiviranjem parametra vrši se kontrola zaliha artikala. Parametar je aktivan samo ako nema definisanih tipova dokumenata.

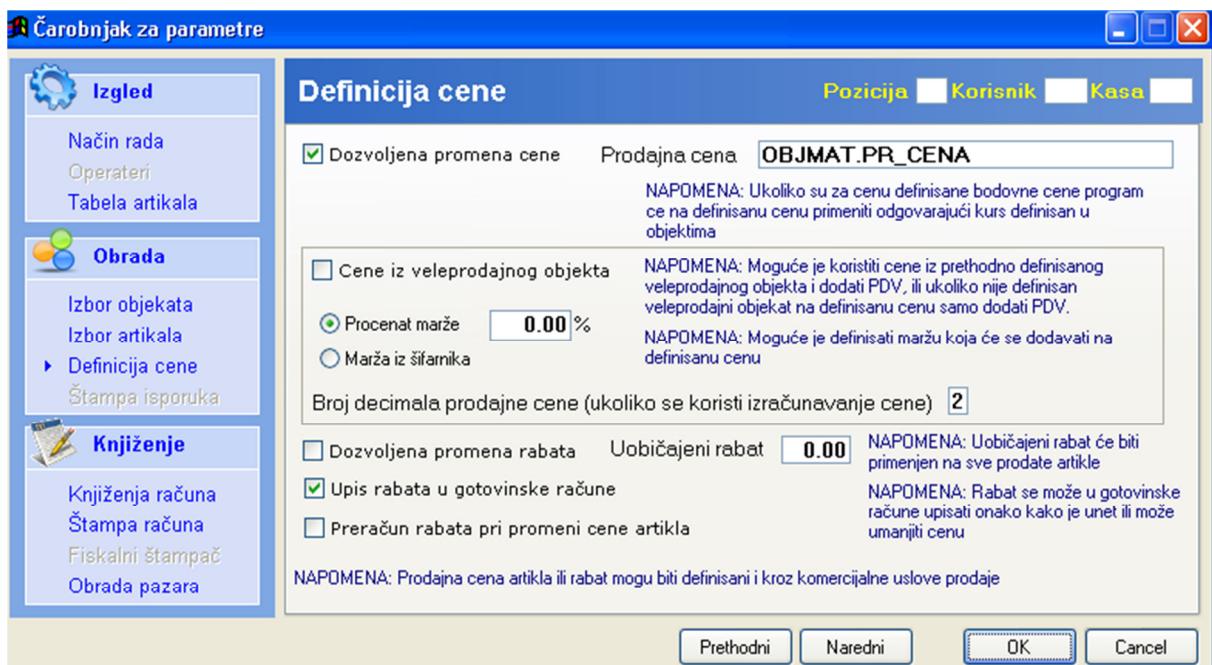
Upozorenje za unos količina preko – unosi se broj koji označava količinu preko koje želimo da nas program upozori da smo uneli preveliki broj za količinu prilikom prodaje artikala.

Dozvoljen unos duplih artikala – aktiviranjem parametra artikal koji je odabiran za prodaju više puta biće prikazan odgovarajući broj puta u tabeli odabranih artikala.

Prikaz dijaloga za promenu količine – aktiviranje parametra određuje da li će se nakon izbora artikla pojaviti dijalog za unos količine. Ukoliko se izbor artikala vrši bar kod čitačem ovaj parametar ne treba aktivirati, jer se prevlačenjem barcode čitača artikal selektuje u tabelu odabranih artikala bez intervencije operatera.

Izmena količina tasterima +/- – aktiviranje parametra daje mogućnost promene količine poslednjeg izabranog artikla pritiskom na taster " +" na veću količinu, i/ili pritiskom na taster " -" na manju količinu.

DEFINICIJA CENA

Dozvoljena promena cene – aktiviranje parametra daje mogućnost operaterima da prilikom naplate računa unose prodajnu cenu .

Prodajna cena – unosi se naziv polja iz šifarnika artikala u kom je definisana prodajna cena npr : MP_CBOD ili VP_CBOD.

Cena iz veleprodajnog objekta – aktiviranjem parametara , program će cenu iz veleprodajnog objekta uvećati za PDV.

Procenat marže – procenat marže definisan ovim parametrom uvećava prodajnu cenu za zadat procenat ili za procenat definisan u šifarniku artikala u polju tm_marza.

Broj decimala za cenu – Prodajnu cenu program može zaokružiti na ovde definisani broj decimala (moguće vrednosti 0,1,2)

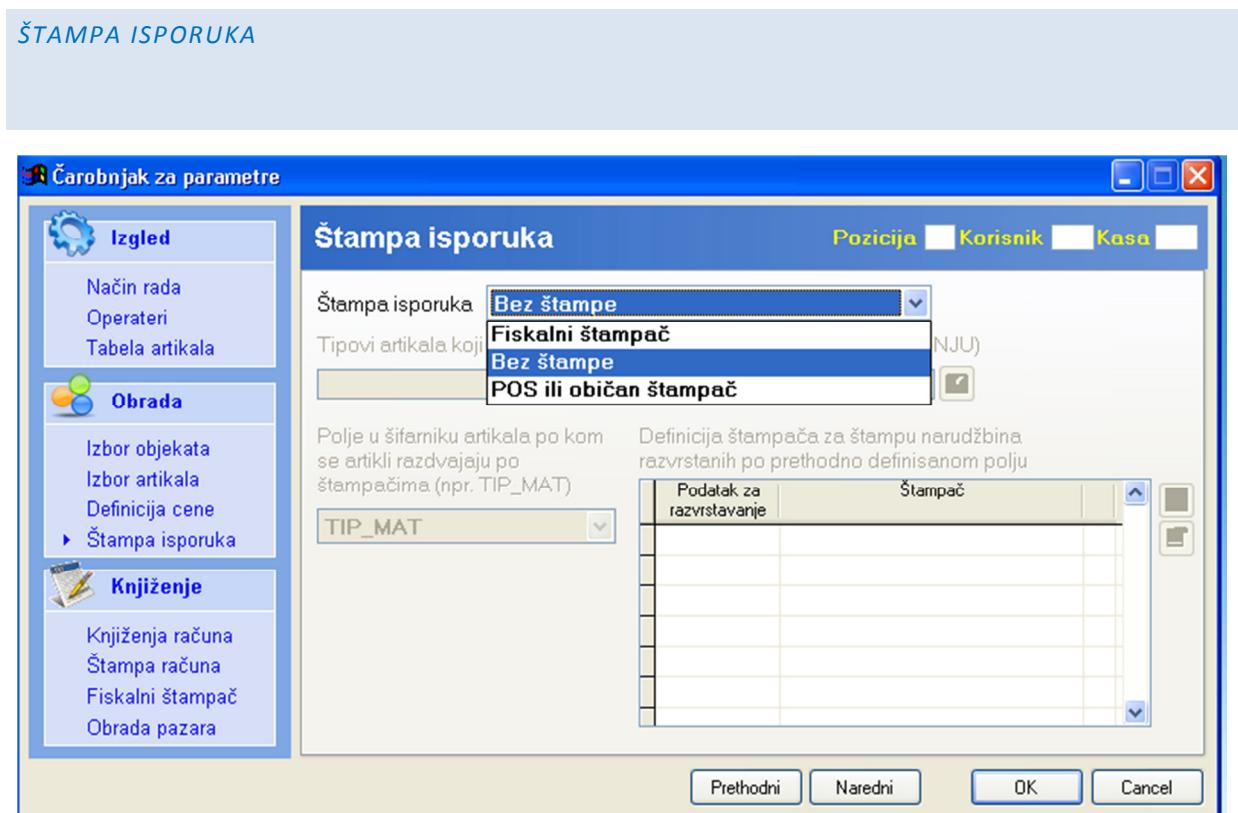
Dozvoljena promena rabata – aktiviranje parametra daje mogućnost operaterima da prilikom prodaje artikala unose procenat rabata koji je različit od unapred definisanog.

Uobičajeni rabat – parametrom se definiše procenat rabata koji se primenjuje na sve artikle.

Upis rabata u gotovinske racune – određuje da li će se uneti rabat posebno upisivati u polje rabat u gotovinskim računima ili će se cena umanjiti za uneti rabat.

Preračun rabata pri promeni cene artikla- aktiviranjem parametra program izracuna koliki je procenat rabata u odnosu na aktuelnu cenu, ako se prilikom prodaje cena menja. Ovim se kasnije postize da u pregledu prodaje mogu dobiti izveštaji o prodatim artiklima grupisani po

procentima rabata.

Stampa isporuka – parametrom se određuje kako će program stampati urađene isporuke. Iz padajućeg menija odabratи jednu od tri mogućnosti: bez štampe, fiskalni štampač ili POS ili običan štampač.

Tipovi artikala koji se stampaju na posebnom isečku-aktiviranje parametra daje mogućnost razdvajanja štampe fiskalnih isečaka po tipu dokumenta.

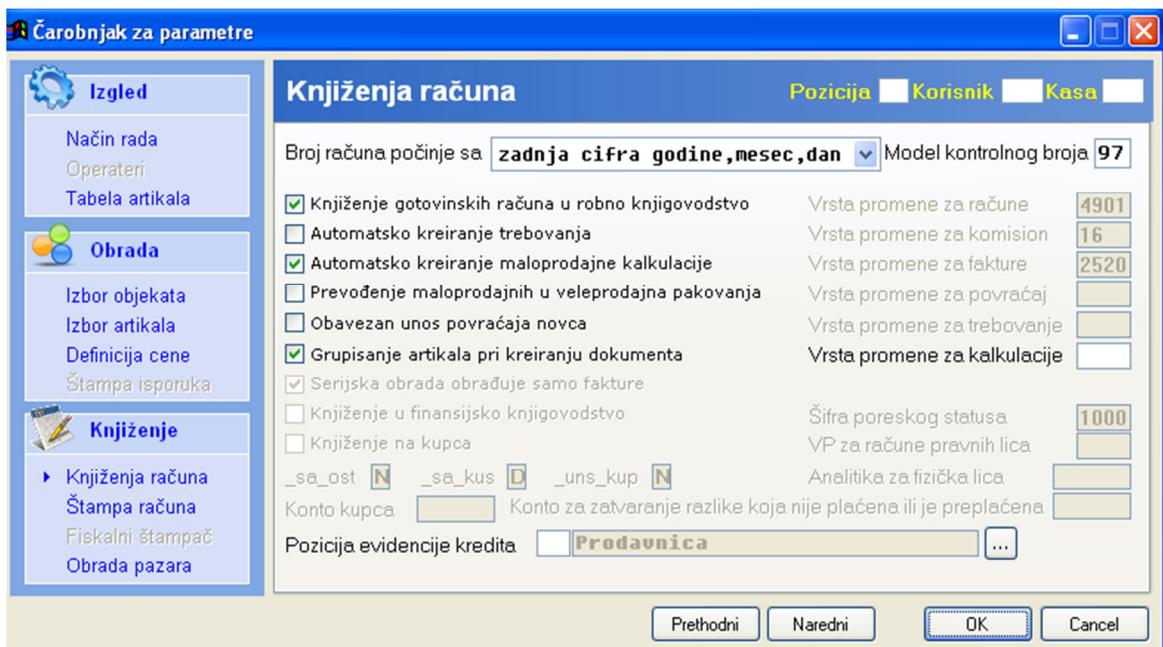
Polje u šifarniku artikala po kom se artikli razdvajaju po štampačima i definicija štampača za štampu narudžbina razvrstanih po prethodno definisanom polju – Ako postoji potreba da se porudžbina kupca automatski razdvoji na isporuke sa više mesta (npr. šank, kuhinja i poslastičarnica). Recimo, gost poruči hranu, piće i dezert, konobar unese porudžbinu i odštampa 3 isporuke na 3 štampača koji se nalaze u šanku, kuhinji i poslastičarnici. Pri ovome, mora se definisati neko polje u šifarniku artikala koje određuje gde će se artikal stampati. Za svaku moguću vrednost ovog polja u tabeli se definiše željeni štampač na koji će ti artikli šalju. Štampač se bira tako što se klikne na taster pored kolone pa se štampač izabere iz spiska štampača. Pored tabele postoje dva tastera za dodavanje novog reda i brisanje postojećeg.

GRUPA KNJIŽENJE-- SADRŽI PARMETRE KOJIMA SE DEFINIŠE:

1.knjiženje računa

2.štampa račun

3. obrada pazara

Broj računa počinje sa – definiše kako počinju brojevi gotovinskog računa koji se kreiraju automatski u programu.

Model kontrolnog broja – definiše model po kom se izračunava kontrolni broj broja gotovinskog računa.

Knjiženje gotovinskog računa u robno – određuje da li će se svaki račun pri kreiranju knjižiti u robno.

Automatsko kreiranje trebovanja – određuje da li će se kreirati i dokument trebovanja materijala pri prodaji artikala.

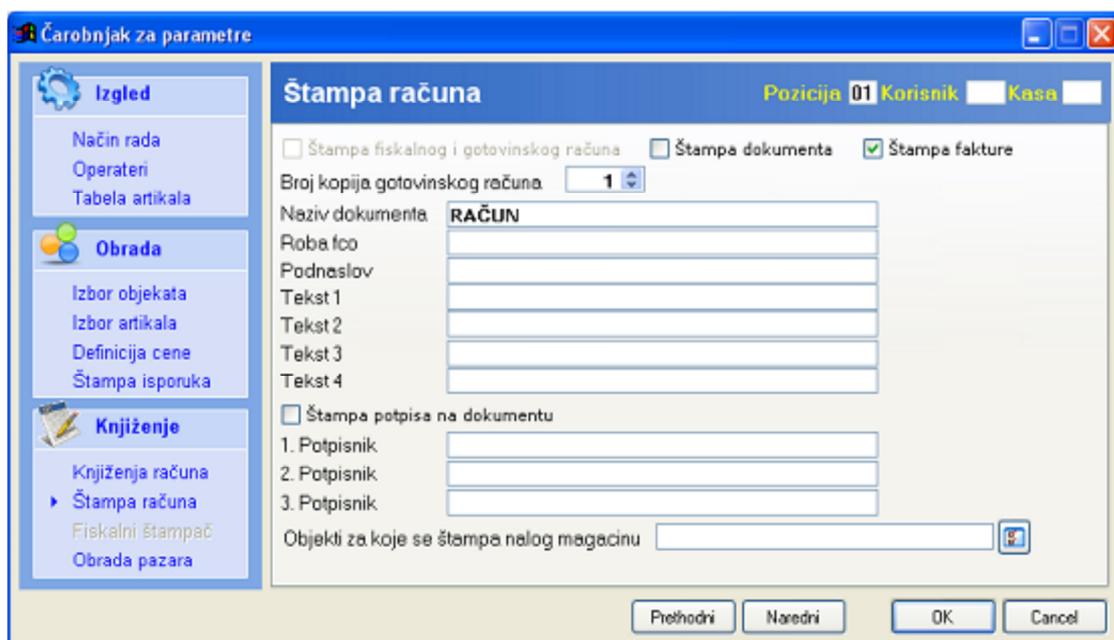
Obavezan unos povraćaja novca(kusur) – određuje da li će program pri izboru načina plaćanja gotovina obavezno da traži da se unese iznos koji je kupac platio da bi program prikazao povraćaj novca na fiskalnom isečku.

Grupisanje artikala pri kreiranju dokumenta – parametrom se određuje da li će artikli pri kreiranju dokumenata biti grupisani ili ne. Ako je parametar uključen sve stavke sa istom

šifrom artikla će biti grupisane u jednu kod štampe i kreiranja dokumenta, a količine će biti sabrane. Ukoliko je parametar isključen artikli će se upisivati u dokumenta onim redom kako su unošeni i takođe ako je isti artikal više puta unet više puta će biti i stampan na fiskalnom isečku.

Ostali parametri predstavljaju različite vrednosti polja koja su obavezna ali nisu vidljiva za operatera kao što su vrste promena i šifra pdv statusa. Ovi parametri nisu aktivni ukoliko se koriste tipovi dokumenata jer se podešavaju kroz tipove dokumenata.

ŠTAMPA RAČUNA

Štampa gotovinskog i fiskalnog računa – određuje da li se može stampati i fiskalni i gotovinski račun. Trebalo bi da je uvek uključeno..

Štampa dokumenta – određuje da li će da dijalogu za naplatu biti označeno ili ne polje Štampa gotovinskog računa. Potrebno je uključiti ukoliko se uvek štampa i fiskalni i gotovinski račun.

Štampa faktura – određuje da li se kreirane fakture štampaju u momentu naplate računa.

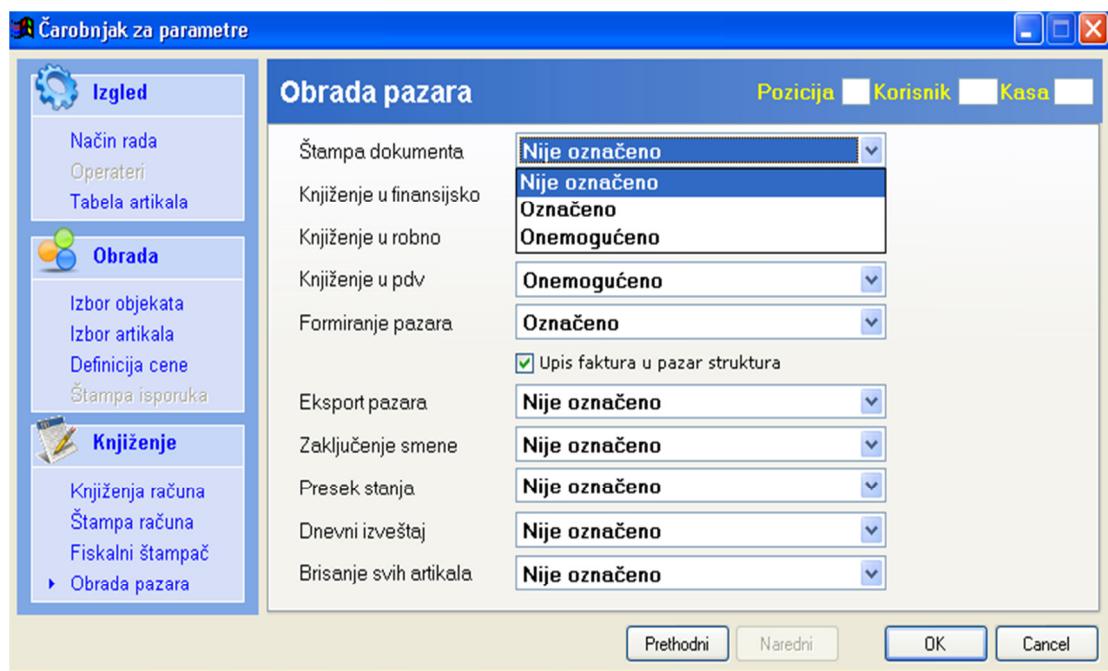
Broj kopija gotovinskog računa – određuje koliko kopija štampanog gotovinskog računa je potrebno.

Objekti za koje se štampa nalog magacinu – ukoliko se unesu objekti program će razvrstatи artikle po ovim objektima i odštampati za svaki objekat po jedan nalog magacinu.

Ostali parametri predstavljaju dodatne podatke koji se mogu štampati na gotovinskom računu kao u definiciju potpisa na računu.

OBRADA PAZARA

Obrada pazara-skup parametra kojima se podešavaju dozvoljene akcije prilikom obrade pazara u programu kasa. Svaka akcija vezana za obradu može se podesiti na tri vrednosti: nije označeno, označeno i onemogućeno.

Ostala štampana izdanja:

- Opšte uputstvo tiraž 1000 kom
 - Robno-materijalno knjigovodstvo tiraž 1000 kom
 - PDV uputstvo tiraž 1000 kom
 - Osnovno uputstvo tiraž 1000 kom

Ostala izdanja u elektronskoj formi:

- Finansijsko knjigovodstvo
 - Blagajna
 - Obračun kamata
 - Proizvodnja
 - Osnovna sredstva
 - Priručnik za obračun zarada

Ostala krataka uputstva možete pogledati na našem sajtu.